

Місячний Економічний Моніторинг України

№258, липень 2026 року

Резюме

- Україна та Європейський Союз офіційно відкрили у червні перший переговорний кластер, а в липні - шостий кластер.
- За оцінкою ІЕД, реальний ВВП зріс на 0,8% дпр у червні 2026 року.
- У червні Україна імпортувала 295 тис. МВт-год, що на 26% менше ніж у травні. Експорт електроенергії збільшився на 64% порівняно з травнем – до 152 тис. МВт-год.
- Станом на 11 липня в підземних сховищах газу України зберігалось 7,69 млрд м³ природного газу (+11% дпм). Сховища заповнені на 26,5%.
- За січень–червень 2026 року морськими портами України оброблено 42,4 млн т вантажів.
- У червні 2026 року залізницею перевезено 2,82 млн т зерна (-9,7% дпм). У травні залізниця перевезла 13,37 млн т вантажу (+1% дпм, -12% дпр).
- Імпорт товарів у червні зріс на 26% дпр до 8,8 млрд дол. США, що стало одним з найвищих показників цього року. Експорт товарів становив 3,5 млрд дол. США.
- В червні надійшли рекордні суми зовнішньої допомоги. Передусім йдеться про допомогу від ЄС у межах Ukraine Facility та Ukraine Support Loan.
- Споживча інфляція у червні сповільнилась до 7,2% дпр з 8,2% дпр у травні.
- У червні міжнародні резерви зросли з 45,7 млрд дол. до 51,3 млрд дол. на кінець місяця, що відображало пікові надходження коштів від донорів.

Україна та ЄС: Відкрито два переговорні кластери

У червні та липні Україна просунулась у переговорах про вступ до ЄС, хоча повільніше, ніж очікували на початку червня. У червні на Другій міжурядовій конференції Україна-ЄС за односторонньої підтримки країн ЄС було відкрито перший переговорний кластер "Основи", який охоплює верховенство права, демократичні інституції та базові права. В цьому кластері також розділи статистику та державного управління. Переговори за цим кластером відкривають першими, а закривають останніми.

Уже в липні на Третій міжурядовій конференції Україна-ЄС було відкрито шостий кластер "Зовнішні відносини". Відкриття кластерів означає перехід до предметних переговорів за відповідними розділами acquis, однак подальший рух залежатиме від виконання Україною критеріїв і збереження політичної згоди держав-членів ЄС. Поки що очікується, що інші переговорні кластери будуть відкриті до кінця року.

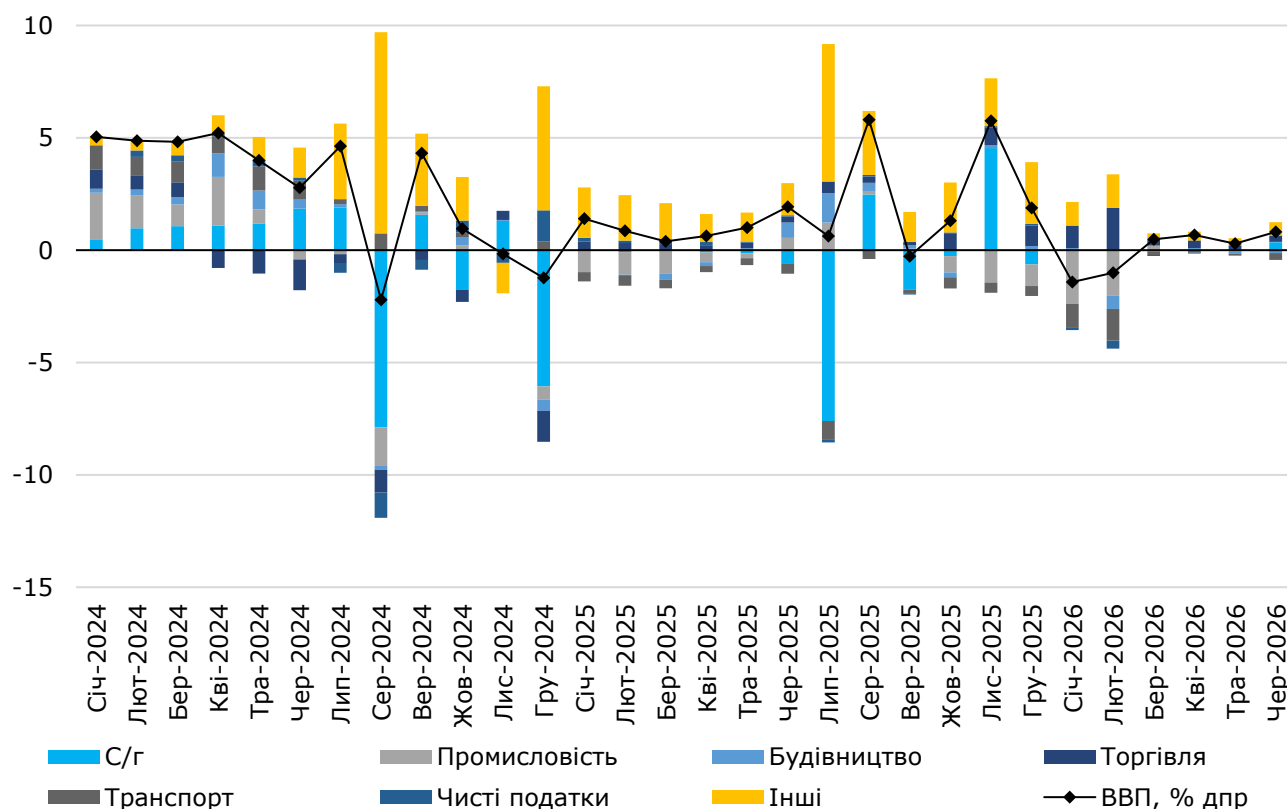
ВВП та реальний сектор: Реальний ВВП за оцінкою зріс на 0,8% дпр в червні

Держстат. За даними Держстату, у травні зростання виробництва добувної промисловості сповільнилося до 2,8% дпр з 6,9% дпр у квітні. Російські атаки на газовий видобуток та вугільні шахти були основними чинниками цього сповільнення. Зростання випуску переробної промисловості на 1,8% дпр також було повільнішим, ніж у попередні місяці, ймовірно, через російські удари. Машинобудування, найвірогідніше, його складові, пов'язані з мілтехом, продемонстрували високе зростання. Водночас зростання виробництва харчових продуктів сповільнилося, тоді як металургійне виробництво скоротилося на 3,1% дпр, хоча падіння було повільнішим, ніж у квітні.

Зростання товарообороту роздрібної торгівлі у травні прискорилося до 10,9% дпр. Водночас падіння виробництва та розподілу електроенергії і газу залишалося значним і становило 11,5% дпр. Будівництво скоротилося на 17,8% дпр, при цьому будівництво інженерних споруд впало на 30,4% дпр.

Оцінка ІЕД. ІЕД погіршив оцінку зростання реального ВВП у травні до 0,3% дпр з огляду на наявні дані. Ми оцінюємо зростання реального ВВП у червні на рівні 0,8% дпр.

Рисунок 1: Внески до реального ВВП, в.п.

Джерело: оцінка ІЕД

Реальна ВДВ у сільському господарстві, за оцінкою, зросла на 9% дпр у червні (у червні показники сільського господарства включають вже і рослинництво, тоді як у перші п'ять місяців року лише тваринництво). За даними Мінекономіки, цього року збір зернових розпочався раніше і зріс на близько 20%.

Ми оцінюємо зростання реальної ВДВ у переробній промисловості на 2,3% дпр завдяки кращому доступу до електроенергії. Водночас, за оцінкою, добувна промисловість зросла на 4% дпр. Виробництво електроенергії та розподіл газу скоротилися на 7% дпр.

Зростання реальної ВДВ у торгівлі оцінюється на рівні 5% дпр, що відображає зростання попиту. Падіння реальної ВДВ у транспорті, за оцінкою, сповільнилося до 5% дпр з низької бази минулого року. Водночас сектор також страждає від російських атак на поштові термінали.

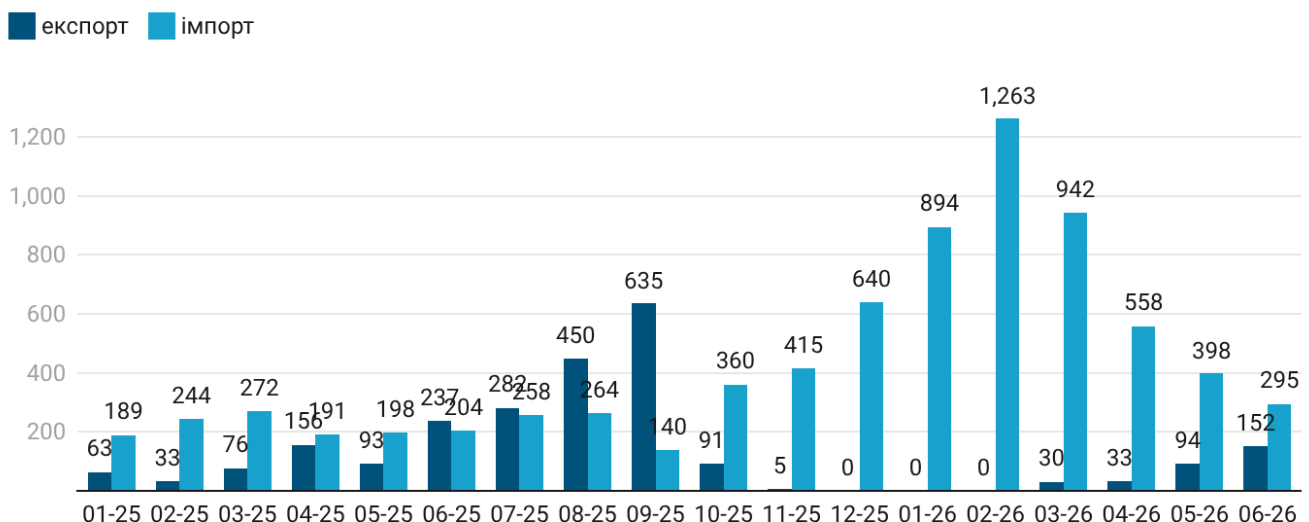
Загалом ми оцінюємо зростання реального ВВП у другому кварталі на рівні 0,6% дпр. Водночас ця оцінка може виявитись занадто песимістичною з огляду на можливий більший внесок сектору державного управління, що включає оборону.

Енергетика: Кабмін запускає довгострокові контракти на електроенергію

Електроенергія. В другій половині червня один атомний енергоблок було підключено до мережі після планово-попереджувальних ремонтів, і станом на кінець червня в системі працювало 7 енергоблоків. Виробництво електроенергії на ГЕС та ТЕС залишалося низьким через зниження рівня води у водосховищах, ремонтну кампанію та відновлювальні роботи після завданих пошкоджень. Сплеск споживання наприкінці червня через спеку, високі ціни імпорту та нестачу власної генерації спричинив дефіцит в енергосистемі та тимчасове повернення до обмежень електропостачання.

У червні Україна імпортувала 295 тис. МВт-год, що на 26% менше ніж у травні. Найбільша частка надходить з Угорщини (43%). Використання ліній електропередач, що з'єднують Україну та Польщу, було призупинено для технічного обслуговування. Експорт електроенергії збільшився на 64% порівняно з травнем – до 152 тис. МВт-год. Найбільші обсяги експорту, як і імпорту, традиційно припадають на угорський напрямок, який забезпечив 55% усіх поставок електроенергії за кордон у червні.

Рисунок 2: Експорт та імпорт електроенергії у 2025–2026 роках, тис. МВт-год

Примітка: Показники на основі даних про комерційні перетоки електроенергії до/з України. Дані митниці можуть відрізнятися від цих показників.

Джерело: ExPro

На європейській платформі Joint Allocation Office (JAO) відбулися перші місячні аукціони з розподілу міждержавної пропускної спроможності для експорту електроенергії з України на липень 2026 року, що дають середньостроковий доступ до міждержавних перетинів на кордонах з Угорщиною, Словаччиною та Румунією за спільними європейськими правилами.

Найбільший обсяг експортного ресурсу учасники ринку розподілили на перетині Україна – Угорщина, який склав 167 МВт.

Кабінет Міністрів запровадив довгострокові контракти на ринку електроенергії, які дозволять комерційним споживачам фіксувати ціну на електроенергію на квартал, півроку або рік наперед. Електроенергія продаватиметься через прозорі, конкурентні аукціони. У рамках пілотного запуску на аукціон буде виставлено 4% обсягів виробництва державних виробників — НАЕК «Енергоатом» та Укргідроенерго.

Загальна потужність розподілених газогенеруючих установок, введених в експлуатацію в Україні станом на 18 червня, досягла 1 806 МВт. Найбільші потужності розподіленої газогенерації введені в експлуатацію в Київській області — 212 МВт, та в Черкаській області — 125 МВт. Тривають роботи з встановлення додаткових 249 установок, що збільшить загальну потужність на 523 МВт. Очікується, що будівництво більшості об'єктів буде завершено в період з вересня по листопад 2026 року.

Газ. Україна продовжує активно накопичувати паливо до зими. У червні до сховищ надійшло 24,1 млн м³ імпортного газу в режимі митного складу, що на 32% менше, ніж у травні.

Станом на 11 липня в підземних сховищах газу України зберігалось 7,69 млрд м³ природного газу (доступного газу без урахування технічного), що на 11% більше, ніж станом на 11 червня. Сховища заповнені на 26,5%, що набагато більше порівняно з рівнем минулого року (13%).

НАК «Нафтогаз України» досяг принципових домовленостей зі спеціальним комітетом власників двох серій єврооблігацій щодо реструктуризації зобов'язань на загальну суму близько 1,2 млрд євро. Згідно з угодами, термін погашення серії єврооблігацій буде продовжено до січня 2032 року, а доларової серії – до січня 2033 року.

Транспорт: Логістика працює під обстрілами

Морський транспорт. РФ нарощує атаки на морську логістику: з початку року по українських портах випущено понад 1,5 тис. ударних БпЛА, а кількість ударів по портовій інфраструктурі зросла більш ніж у 10 разів порівняно з аналогічним періодом 2025 року. Крім того, зафіксовано понад 70 атак на торговельні судна. Попри це, Український морський коридор продовжує працювати. Проте безпекові ризики здорожчують страхування, відновлення інфраструктури та ускладнюють фрахтування.

За підсумками першого півріччя 2026 року українські морські порти обробили 42,4 млн т вантажів, перевищуючи показники минулого року. Основу вантажопотоку становила аграрна продукція — 23,6 млн т; її обсяги зросли на 20% дпр. В червні порти обробили 3,84 млн т зернових. В цілому з початку роботи у 2023 році Українським морським коридором перевезено 205 млн т вантажів.

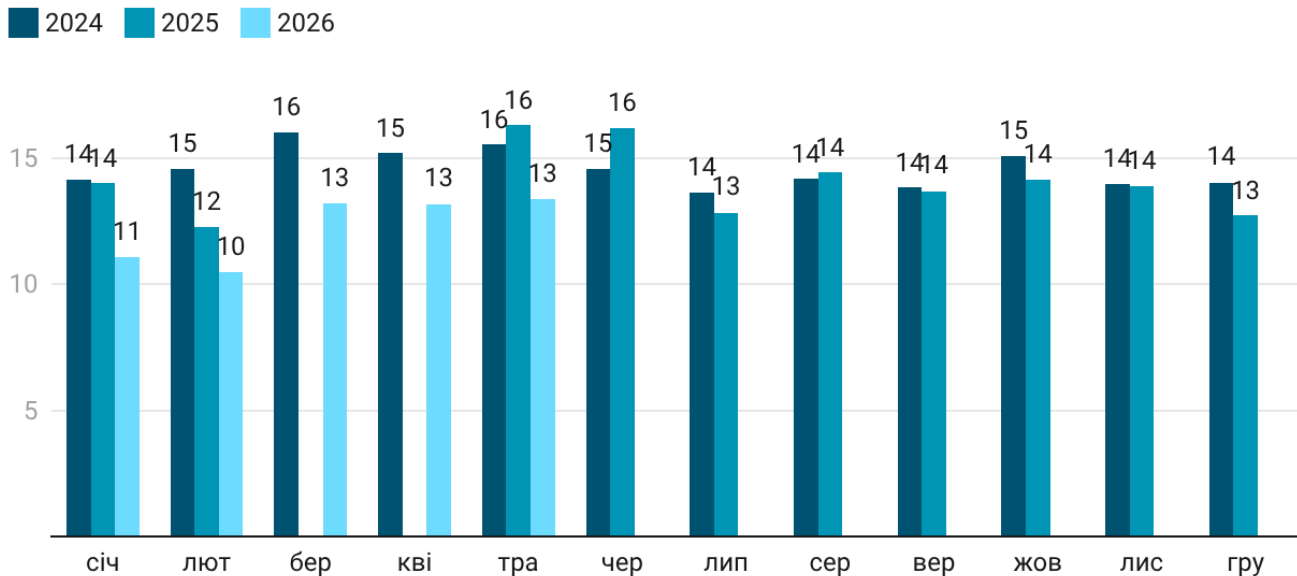
У червні відновлено перевалку залізної руди через порт «Південний». Це вказує на поступову стабілізацію логістики та розширення експортних можливостей коридору — від переважно зернового спрямування до активного транспортування промислової продукції.

Залізничний транспорт. Росія продовжує системні атаки на залізничну інфраструктуру та рухомий склад. Упродовж місяця прицільних ударів зазнали локомотиви та інші об'єкти у Запорізькій, Сумській, Харківській та Дніпропетровській областях. Це призвело до затримок пасажирських поїздів і додаткових витрат на ремонти. За даними «Укрзалізниці», від початку повномасштабного вторгнення мережа зазнала понад 5,4 тис. атак, а збитки компанії перевищили 100 млрд грн.

У травні залізниця перевезла 13,37 млн т вантажу (+1% дпм, -12% дпр). У червні 2026 року залізницею перевезено 2,82 млн т зерна (-9,7% дпм). Водночас за січень–травень контейнерні перевезення зросли до 128,3 тис. ДФЕ (у еквіваленті десятифутових контейнерів +43% дпр), що свідчить про відновлення інтермодальної логістики. Попри помісячне просідання експорту зерна через завершення маркетингового року, річна динаміка залишається позитивною порівняно з червнем 2025 року.

З 30 червня 2026 року набрав чинності новий порядок технічного діагностування та продовження експлуатації вантажних вагонів, який посилює вимоги до безпеки рухомого складу.

Рисунок 3: Залізничні вантажні перевезення, млн т

Джерело: Держстат

Автомобільний транспорт. У травні вантажівками перевезено 13,8 млн т вантажу (+45% дпр, +2% дпм).

З 19 червня в системі «ЄЧерга» запрацювала автоматична перевірка митних документів (T1, EX1, Carnet TIR тощо). Система самостійно звіряє завантажені дані з митними реєстрами, що прискорює оформлення та мінімізує затримки через паперові помилки.

Кабмін запустив дворічний експеримент із використанням триланкових автопоїздів на маршруті Київ–Одеса. Після підготовки траси вони зможуть перевозити більші обсяги вантажів за один рейс до портів Великої Одеси. Це оптимізує логістичні витрати та підвищує ефективність доставки.

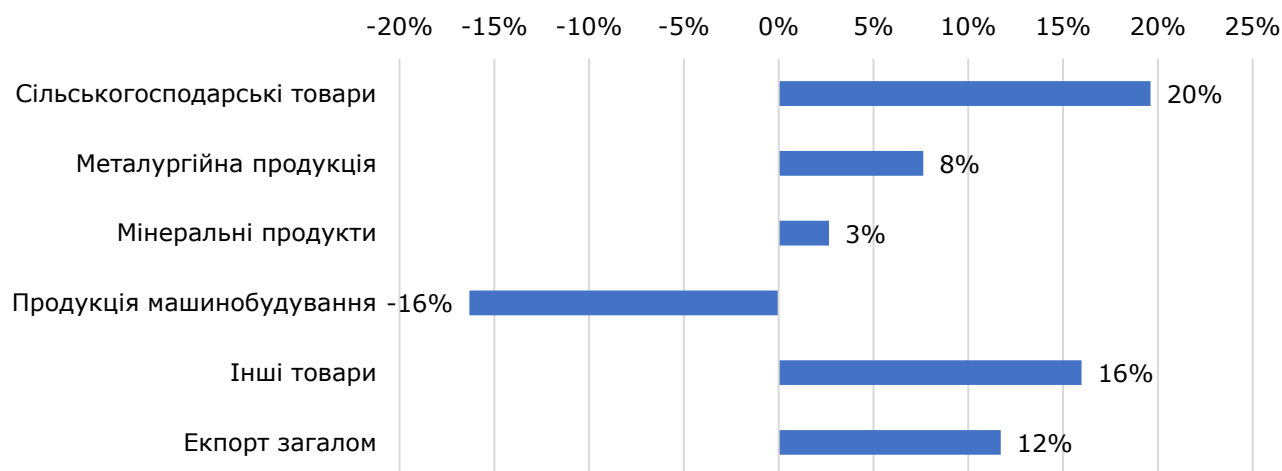
Україна підписала угоду про «транспортний безвіз» з Албанією, яка стала 37-ю країною, з якою лібералізовано вантажні автоперевезення. Це спрощує експорт, розширює географію рейсів і відкриває перевізникам доступ до ринку Західних Балкан.

Зовнішня торгівля: Імпорт товарів продовжує стрімко зростати

Експорт товарів в червні зріс на 12,0% дпр до 3,5 млрд дол. США. Доларові обсяги експорту були дещо нижчими від травневих через сезонний спад експорту агропродукції. Втім, експорт аграрної продукції зріс на 20% дпр у річному виразі до 1,86 млрд дол. через те, що залишки врожаю зернових минулого року для експорту були значно вищими, ніж у 2025 році. Так, обсяги експорту пшениці та кукурудзи в тоннах зросли на 42% та 89% дпр відповідно. Також агарний експорт в доларовому еквіваленті підтримували високі ціни на соняшкову олію, які нівелювали падіння експорту в тоннах на 23% дпр.

Експорт металургії зріс на 8% дпр до 428 млн дол., що стало одним із найвищих показників за 12 місяців. Українські виробники, ймовірно, поступово пристосувались до нових правил експорту до ЄС. У червні експорт напівфабрикатів зі сталі з низької бази минулого року зріс у рази, а експорт чавуну — помірно, за рахунок зменшення експорту прокату. Експорт продукції машинобудування знизився на 16% дпр з високої бази порівняння. В свою чергу, експорт мінеральної продукції збільшився на 3% дпр попри падіння експорту залізної руди в тоннах. Падіння обсягу експорту руди компенсувалось вищими цінами на руду та енергетичним експортом (нафти, газу, електроенергії та нафтопродуктів), що може пояснюватись сприятливими цінами за кордоном. Експорт інших товарів відчутно зріс.

Рисунок 4: Динаміка експорту товарів у червні 2026 року, % дпр

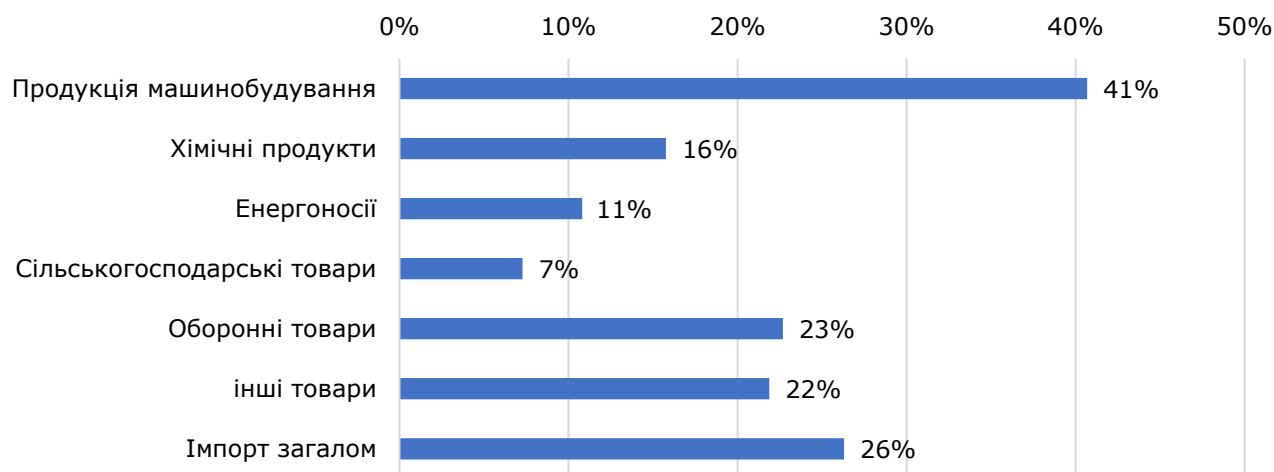

Джерело: Власні розрахунки за даними Державної митної служби

Імпорт товарів у червні зріс на 26% дпр до 8,8 млрд дол. США, що стало одним з найвищих показників цього року. Імпорт енергоносіїв зріс на 11% дпр до 1,2 млрд дол. з високої бази. Імпорт нафтопродуктів в тоннах був близьким до минулорічного, але середня ціна тонни зросла на 66% дпр. Зростання ціни на паливо компенсувалось відсутністю значного імпорту газу, який відбувався минулого року, та падінням імпорту вугілля, але при цьому різко зріс імпорт коксу.

Імпорт продукції машинобудування оновив рекорди: зріс на 41% дпр і сягнув 4,3 млрд дол. насамперед через високий попит на компоненти з боку оборонної промисловості та готові вироби з боку сил оборони. Імпорт енергетичного обладнання також залишався високим. Продовжував відновлюватися імпорт автомобілів після скасування пільг на імпорт електромобілів, і в тоннах він перевищив минулорічний показник. Також відчутно зріс імпорт хімічної продукції, серед іншого, за рахунок зростання імпорту ліків, та імпорт промислових товарів.

Рисунок 5: Динаміка імпорту товарів за основними групами у червні 2026 року, % дпр

Джерело: Власні розрахунки за даними Державної митної служби

Фіскальна політика: Рекордна зовнішня підтримка

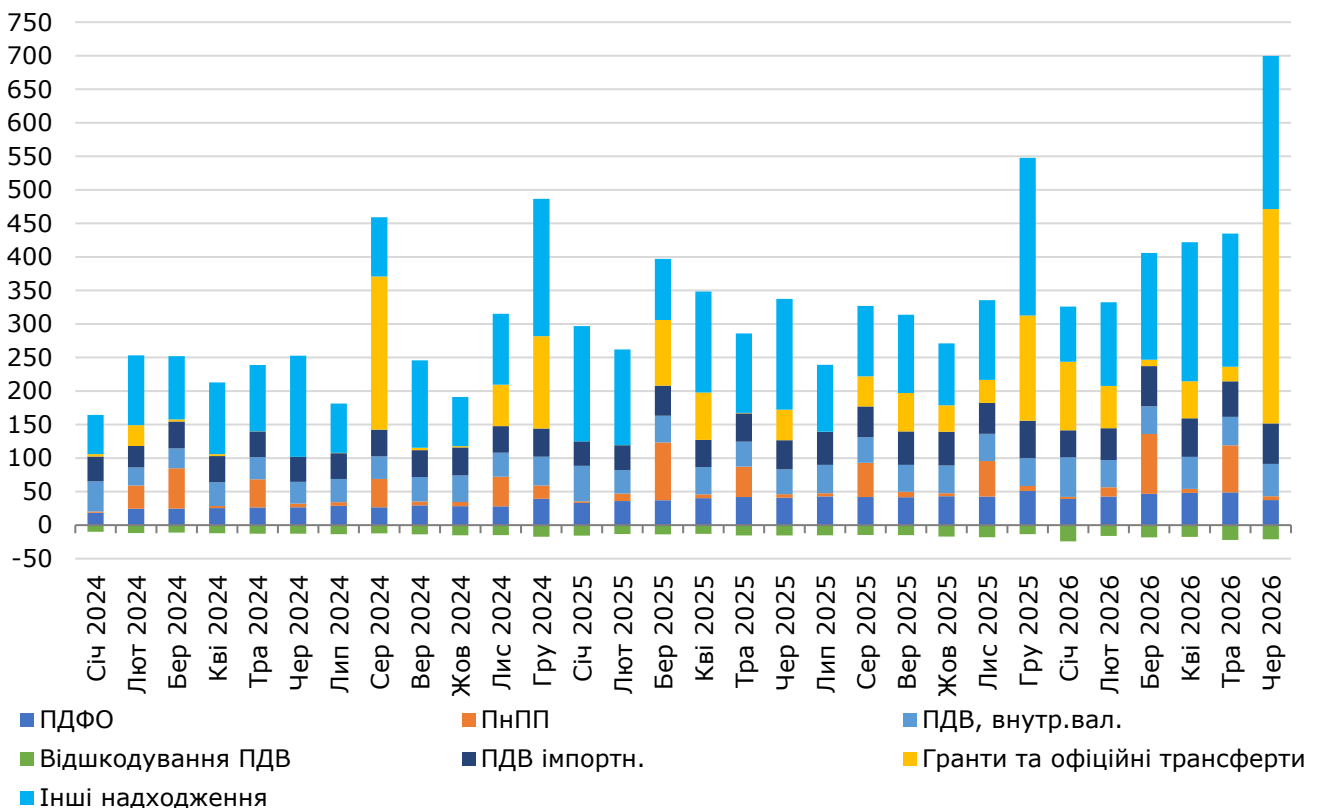
Доходи. За попередніми даними, доходи Державного бюджету в червні подвоїлися порівняно з червнем минулого року до 679 млрд грн. При цьому доходи загального фонду Державного бюджету зросли понад вдвічі та досягли 542 млрд грн. Це стало наслідком значного надходження грантів в еквіваленті 320 млрд грн (екв. 7,2 млрд дол. США), які зараховують в доходи Держбюджету. Насамперед йдеться про кошти Ukraine Support Loan від ЄС у межах макрофінансової допомоги та внесок ERA від США.

Надходження ПДФО швидко зросли завдяки підвищенню середньої заробітної плати. При цьому доходи від податку на прибуток підприємств також збільшилися порівняно з червнем 2025 року (в червні відсутня календарна сплата ПнПП).

Чисті надходження внутрішнього ПДВ зросли до 27,2 млрд грн завдяки збільшенню валових надходжень ПДВ до 48,4 млрд грн, імовірно, на тлі високого споживання. Відшкодування ПДВ залишалося високим у сумі 21,2 млрд грн, що вище, ніж в середньому за попередні пів року.

ПДВ з імпорту зріс на 38,4% дпр, або на 5% дпм, до 60,2 млрд грн, що близько до березневих показників.

Рисунок 6: Доходи Державного бюджету, млрд грн

Джерело: Мінфін

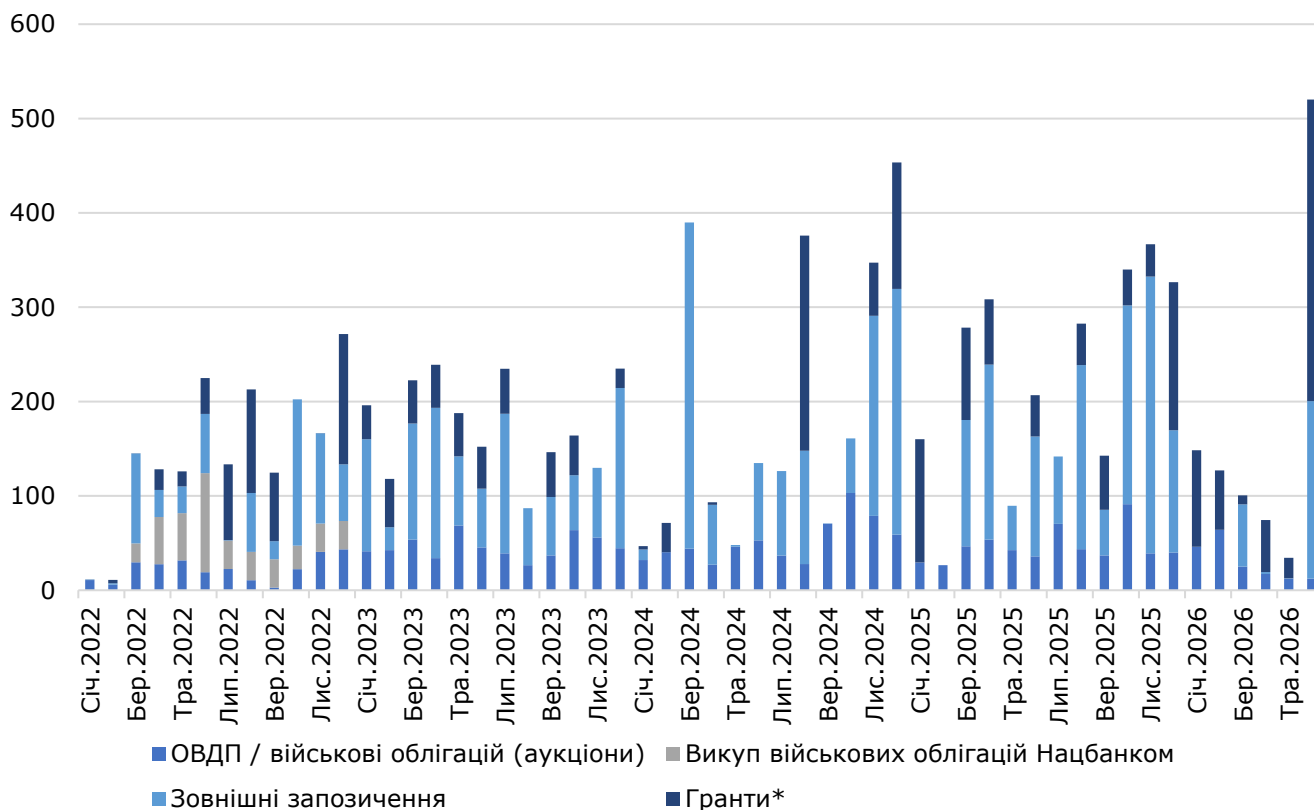
Фінансування: Розміщення внутрішніх облігацій у червні дещо зросло до 38 млрд грн, з яких 14,5 млрд грн буде перераховано до бюджету в липні. Мінфін також надалі проводив аукціони з обміну ОВДП (switch auctions), подовживши строки погашення та знизивши тиск короткострокових боргових виплат.

У червні Україна отримала значне зовнішнє фінансування. Всього запозичення становили 188 млрд грн, або еквівалент 4,2 млрд дол. США. З цієї суми 2,4 млрд євро надійшло у межах Ukraine Facility за результатами 4-го кварталу 2025 року. Водночас по факту таку суму Україна отримала не завдяки виконанню всіх індикаторів четвертого кварталу, а через зміну методології надання коштів за цим інструментом Європейською Комісією. Україна досі не виконала 11 індикаторів Плану України за 4-й квартал 2025 року.

Україна також отримала 3,9 млрд євро у межах Ukraine Support Loan на оборонні видатки. Ці кошти надходять до спеціального фонду бюджету (але поки незрозуміло, чи вони мають бути частиною фінансування бюджету чи грантів). Загалом на відповідну мету Україна має отримати від ЄС 5,1 млрд євро.

У червні Україна та Світовий банк підписали угоду про операцію з підтримки політики розвитку (Development Policy Operation, DPO) на суму 3,35 млрд дол. США. Ці кошти надійшли до бюджету вже в липні.

Рисунок 7: Фінансування та гранти, які надійшли в державний бюджет, млрд грн

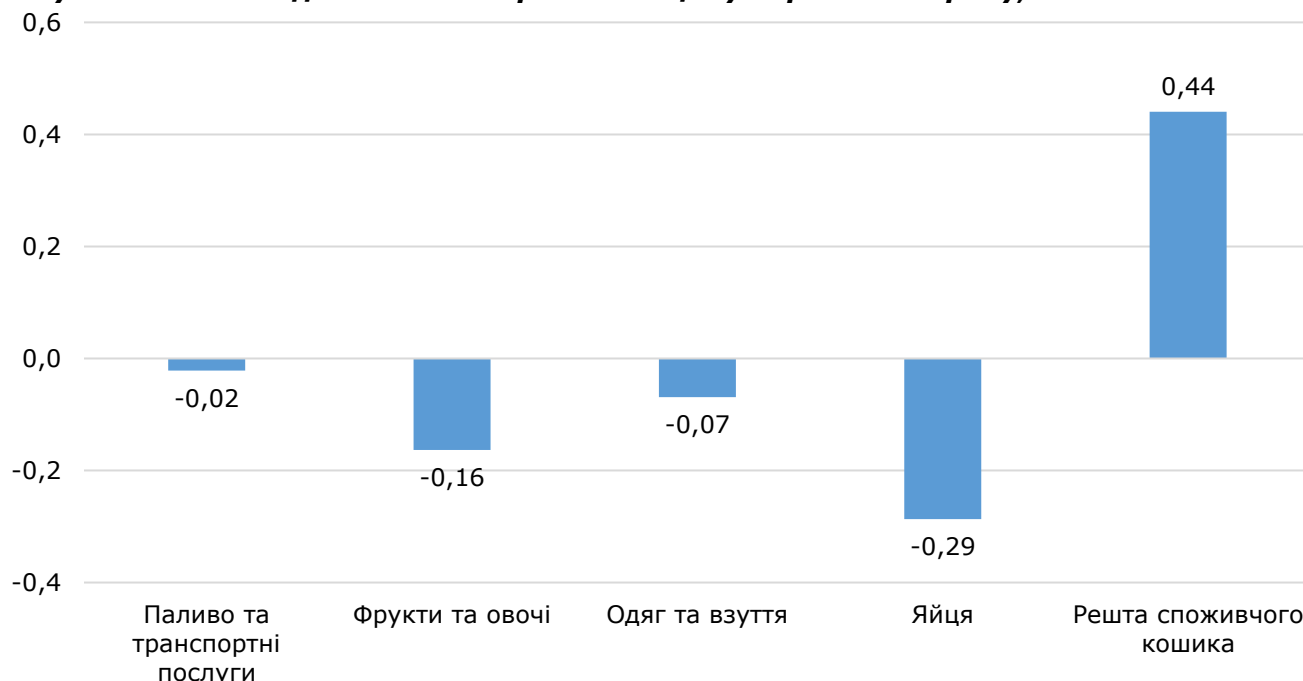
Примітка: * гранти є частиною доходів бюджету. Зовнішня допомога від ERA включена в гранти, якщо надходить від США через рахунок Світового Банку, та в позики, якщо надходить від інших партнерів.

Джерело: Мінфін

Інфляція: Споживча інфляція сповільнилась до 7,2% дпр у червні

Споживча інфляція у червні сповільнилась до 7,2% дпр з 8,2% дпр у травні. Це відображало зменшення впливу високих цін на паливо та зниження цін на яйця та фрукти в річному вимірі. Втім, вторинні ефекти сплеску цін на паливо зберігали свій вплив та спричинили подальше зростання цін на деякі товари та послуги.

Рисунок 8: Внески до місячного зростання цін у червні 2026 року, в.п.

Джерело: Власні розрахунки на основі даних Держстату

ІСЦ у червні впав на 0,1% дпм, що стало першим від'ємним показником за червент з 2019 року. Це є наслідком певного спаду цін на паливо та зниження цін на неперероблені харчові продукти, як-от яйця (обвал на 28% дпм), овочі та кілька видів м'яса. Ціни на паливо дещо знизились на фоні стабілізації ситуації у Перській затоці, а ціни на сирі харчові продукти впали насамперед через зростання пропозиції. Також дещо знизились ціни на одяг та взуття через сезонні чинники.

За вирахуванням разових і сезонних коливань цін базова інфляція відчутно сповільнилась і склала 0,5% дпм. Зниження напруженості на Близькому Сході, стабільні ціни на паливо та збільшення пропозиції ряду харчових продуктів, ймовірно, сприяли певному зниженню інфляційних очікувань та зменшили тиск на витрати.

Обмінний курс та монетарна політика: Укріплення гривні за рахунок інтервенцій

Обмінний курс. Курс гривні укріпився щодо долара США та євро за останні тижні. При цьому курс до євро посилювався за рахунок посилення євро до долара. НБУ збільшив інтервенції до 4,4 млрд дол. США за чотири тижні, що закінчились 18 липня. Це вище за середнє значення з початку 2026 року (3,6 млрд дол. США). Чистий попит на іноземну валюту з боку клієнтів банків зріс, можливо, на тлі надходження коштів зовнішньої допомоги до бюджету і, відповідно, зростання фіскальних видатків. Також дещо зріс чистий попит на готівкову іноземну валюту.

У червні міжнародні резерви зросли з 45,7 млрд дол. до 51,3 млрд дол. станом на кінець місяця. Це відображало пікові надходження коштів від донорів на суму 11,3 млрд дол. (без врахування цільових коштів на оборону, які не враховуються до резервів через обмеження на їх використання). Втім, у червні також зросли валютні інтервенції НБУ, які сягнули понад 5,1 млрд дол. Також уряд витратив 434 млн дол. на обслуговування зовнішнього боргу, зокрема перед МВФ. Покриття резервами майбутнього імпорту товарів і послуг за оцінкою НБУ сягнуло 5,2 місяця імпорту.

Монетарна політика. Як ми вже зазначали у попередньому випуску, НБУ 18 червня зберіг облікову ставку на рівні 15,0% річних. Оприлюднені з того часу деталі засідання комітету з монетарної політики вказують на розбіжність у поглядах учасників. Як з'ясувалось, частина з них виступила за помірне підвищення облікової ставки на фоні високих інфляційних ризиків та перевищення показників інфляції попередніх прогнозів. Втім, навіть більш оптимістично налаштовані учасники засідання не очікували зниження облікової ставки цього року. Оприлюднено з того часу стримані показники інфляції у червні можуть відновити консенсус НБУ щодо збереження облікової ставки незмінною на найближчому горизонті.

Рисунок 9: Офіційний курс гривні до долара США (грн за доллар)

Джерело: НБУ

Контакти:

Інститут економічних досліджень
та політичних консультацій
вул. Рейтарська 8/5-А, 01030 Київ
Тел. (+38044) 278-6342
E-mail: institute@ier.kyiv.ua
<http://www.ier.com.ua>

Застереження

Ця публікація була підготовлена Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій. Її зміст є виключною відповідальністю Інституту економічних досліджень і політичних консультацій. МЕМУ має виключно інформаційний характер. Судження, представлені у цій публікації, відображають нашу точку зору на момент опублікування та можуть бути змінені без попередження. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-яких показників цієї публікації. В разі цитування обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.